

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ
"07" листопада 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної
роботиАнатолій ПОЛУХІН
"07" листопада 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
підготовки докторів філософії
з навчальної дисципліни

«Психологія співзалежних стосунків»

Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"
Спеціальність: 053 "Психологія"
Освітньо-наукова програма: «Психологія»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	4	150/5	15	15	-	100	-	-	диф.залік 4 с
Заочна	4	150/53	6	10	-	134	-	-	диф.залік 4 с

Індекс РДФ -8 – 053 /22 2.1.1.

Індекс РДФ -8 – 053 /22- 2.1.1.

СМЯ НАУ РП 12.01.11-03-2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЛСК
Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ
«07» *листопада* 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної
роботи
Анатолій ПОЛУХІН
«07» *листопада* 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
підготовки докторів філософії
з навчальної дисципліни

«Психологія співзалежних стосунків»

Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"
Спеціальність: 053 "Психологія"
Освітньо-наукова програма: «Психологія»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	4	150/5	15	15	-	100	-	-	диф.залік 4 с
Заочна	4	150/53	6	10	-	134	-	-	диф.залік 4 с

Індекс РДФ -8 – 053 /22 2.1.1.
Індекс РДФ -8 – 053 /22- 2.1.1.

СМЯ НАУ РП 12.01.11-03-2022

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 03-2022
		Стор.2 із 15	

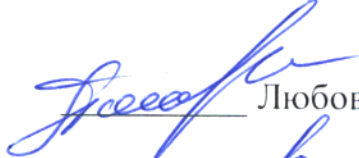
Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків» розроблено на основі навчального № НДФ-8-053/22 і робочого № РДФ-8-053/22 навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 «Психологія» освітньо-наукової програми «Психологія», за якою університет проводить підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:
професор кафедри
авіаційної психології

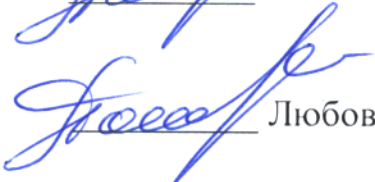
 Леся ЛИТВИНЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-наукової програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 11 від 05.10. 2022 р.

Гарант освітньо-наукової програми
«Психологія»

 Любов ПОМИТКІНА

Завідувач кафедри

 Любов ПОМИТКІНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 9 від « 06 » 10. 2022 р.

Голова НМРР

 Анжеліка КОКАРСВА

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантурою та
докторантурою

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО
« 07 » 10 2022 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник 1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 03-2022
		Стор.2 із 15	

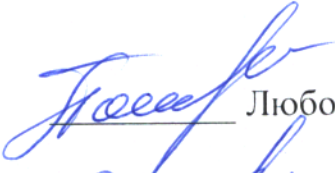
Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків» розроблено на основі навчального № НДФ-8-053/22 і робочого № РДФ-8-053/22 навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 «Психологія» освітньо-наукової програми «Психологія», за якою університет проводить підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:
професор кафедри
авіаційної психології

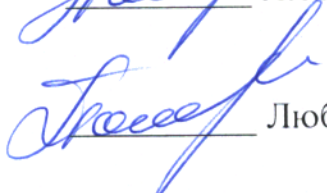
 Леся ЛИТВИНЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-наукової програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 11 від 05.10. 2022 р.

Гарант освітньо-наукової програми
«Психологія»

 Любов ПОМИТКІНА

Завідувач кафедри

 Любов ПОМИТКІНА

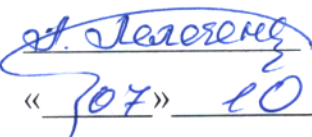
Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 9 від « 06 » 10. 2022 р.

Голова НМРР

 Анжеліка КОКАРСВА

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантурою та
докторантурою

 Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО
« 10 » 10 2022 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник 2

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.3 із 15	

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.4 із 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є обов'язковою у підготовці здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю 053 «Психологія». Вона забезпечує підготовку психолога до дослідницької та практичної роботи у контексті особистісного підходу, з акцентом на змістовій стороні особистості людини.

Метою викладання дисципліни и є набуття професійної компетентності основам володіння методами психологічного супроводу співзалежних осіб, формування вмінь застосовувати здобуті знання в науковому дослідженні та на практиці.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- розуміти загальні принципи та методи психології співзалежних стосунків, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.
- виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми співзалежності, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості;
- планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології співзалежності та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики;
- критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна: вміння здійснювати пошук та аналіз професійно важливих знань зі сприяння становленню співзалежності на основі сучасної методології наукової діяльності; знати, переосмислювати існуючі та/або створювати нові теоретичні моделі та визначати психологічні підходи до вивчення співзалежних стосунків, інтерпретації та узагальнення отриманих даних дослідження; формулювати адекватні висновки та розробляти програми психологічних інтервенцій, робити психологічний прогноз. РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.5 із 15	

співзалежних стосунків, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми співзалежності, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку співзалежної особистості на різних рівнях психологічного дослідження. РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобуваються наступні **компетентності**: ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницькоінноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, психології співзалежності, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистісної залежності на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології співзалежності та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Психологія співзалежних стосунків» базується на знаннях дисциплін «Загальна психологія (психологія особистості)», «Методи і засоби обробки результатів наукових досліджень», «Прийняття рішень в соціокультурних системах».

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.6 із 15	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, а саме: навчального модуля №1 «Теоретико-методологічні проблеми психології співзалежності в сучасній науковій рефлексії», який складає логічно завершений, цілісний зміст навчальної дисципліни, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи (або підсумкової семестрової) та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля.

Модуль №1 «Теоретико-методологічні проблеми психології співзалежності»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати про сутність смислу життя як психологічного феномену, про напрямки та методичні засоби діагностування співзалежності та інтерпретації отриманих даних; вміти здійснювати пошук інформації щодо проблеми співзалежних стосунків, розробленості її теоретичних та практичних аспектів у психології; вміти визначати мету, завдання, здійснювати добір методичного інструментарію, організовувати та проводити емпіричне дослідження; обробляти здобуті емпіричні дані, їх аналізувати, узагальнювати, інтерпретувати, формулювати адекватні висновки та розробляти рекомендації щодо роботи з досліджуваними/клієнтами; уміння публічної презентації результатів теоретичного та емпіричного вивчення феномену та представлення у науковому тексті.

Тема 1. Психологічні проблеми співзалежності.

Розвиток первинної залежності в онтогенезі людини: потреба у залежності у концепціях Е. Фромма, Дж. Боулбі та М. Ейнсуорт. Феномен любові у психології та філософії (Ж.-П. Сартр, Л. Бінсвангер, М. Босс, В. Франкл, Е. Фромм, І. Ялом, А. Маслоу), порушення любовних взаємин: невротична потреба в любові (К. Хорні), стосунки подружньої залежності (Н. Г. Гаранян, А. Б. Холмогорова). Форми залежної (невротичної) любові: токсична любов (П. Меллоді), любов-залежність (В. Сатір), любов-манія (С. Піл, А. Бродски), любов-прихильність (П. Шавер, К. Хейзан, Д. Бредшоу). Чинники розвитку стосунків міжособистісної залежності.

Тема 2. Чинники та механізми формування залежних розладів.

Чинники формування адиктивної поведінки: біологічні (вплив генотипу, нейрофізіологічні особливості), соціальні (вплив сімейної соціалізації, ЗМІ,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.7 із 15	

релігії, освіти, тощо), психологічні (вплив деформації структури особистості, акцентуацій характеру). Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів: концепція нагороди (І. П. Анохіної), концепція оптимуму активації (Е. В. Мельник). Психологічні моделі формування залежних розладів: «зсув мотиву на мету» (Б. С. Братусь), концепція Ц. П. Короленка, концепція залежної особистості В. Д. Менделевича, еволюційний підхід Б. Уайнхолда (стадії розвитку залежності), психодинамічний підхід до залежності: залежність як результат впливу інфантильної травматизації (Л. Бурбо), залежність як прояв характерологічної структури особистості (підхід С. Джонсона до типології характерів), співвідношення між первинною та вторинною залежністю – підхід А. Янова (залежність як захист від первинного болю), залежність як засіб подолання внутрішньоособистісного конфлікту (Х. Кохут, Г. Крістал).

Тема 3. Діагностика особистісної схильності до залежностей.

Пошук критеріїв залежності. Проблема необхідних та достатніх ознак залежності. Основні риси залежної особистості. Поняття розладу особистості, диференційні критерії розладу особистості залежного типу за МКХ-10. Методики психологічної діагностики залежності: опитувальник Б. Уайнхолда для діагностики міжособистісної залежності, методика В. Д. Менделевича «Схильність до залежної поведінки», опитувальник «Персональний автопортрет» Дж. Олдхема та Л. Морріс для діагностики розладів особистості.

Тема 4. Техніки опрацювання залежних стосунків.

Засади психологічного підходу до корекції залежності. Принципи корекції спів залежності. Багатовимірність симптомокомплексу залежності. Психологічна робота у реабілітації залежностей. Техніки опрацювання залежних стосунків.

Тема 5. Необхідні кроки до одужання від співзалежності

Важливий крок – це позначення своїх меж і способів їхнього захисту. Захищати свої кордони – іноді це дуже страшно, особливо якщо йдеться про стосунки з психопатами, які не можуть контролювати свою реакцію. Як перемагати прокрастинацію? Сором і провина – корисне чи токсичне переживання! Шляхи подолання негативних думок, які заважають жити.

Тема 6. Роль сімейних стосунків у розвитку співзалежності

Сім'я як чинник співзалежних стосунків. Переконавання, засновані на усвідомленні особистістю свого права на власний вибір і відповідальності за свої дії й одночасно – невтручання у справи й події, які є сферою самовизначення й відповідальності інших людей. Категорії, які відображають вищу форму здатності суб'єкта до морального самоконтролю, його самосвідомості.

Тема 7. Співзалежність у професійному середовищі

Співзалежні стосунки у вимірах: керівник – підлеглий. Здатність індивіда

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.8 із 15	

критично ставитися як до власних так і до чужих думок у відповідності з об'єктивними потребами виробництва, суспільства. Самовизначення, самовираження, самоствердження особистості в суспільстві можливі тільки через «опредметнення» нею своєї соціальної сутності на практиці у спілкуванні. Індивідуальний вибір та прийняття рішень.

Тема 8. Тенденції розвитку сучасних напрямків психологічної роботи зі спів- залежними особами.

Закономірності й тенденції розвитку психологічної науки в проекції на певні пів залежності. Світовий і міждисциплінарний контекст розвитку психологічної науки щодо пів залежності стосунків.

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб.(пі) заняття	СР	Усього	Лекції	Лаб.(пі) заняття	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретико-методологічні проблеми психології пів залежності»									
1.1	Психологічні проблеми пів залежності.	4 семестр				4 семестр			
		10		2	10	12	1	1	12
1.2	Чинники та механізми формування залежних розладів.	10		2	10	12	1	1	12
1.3	Діагностика особистісної схильності до залежностей.	10		2	10	11	-	1	10
1.4	Техніки опрацювання залежних стосунків.	10		2	10	12	1	1	10
1.5	Необхідні кроки до одужання від співзалежності					11	1	2	20
1.6	Роль сімейних стосунків у розвитку співзалежності					11	1	2	20
1.7	Співзалежність у професійному середовищі					11	1	2	20
1.8	Тенденції розвитку сучасних напрямків психологічної роботи зі спів залежними особами	50		6	10	10	-	-	22
1.9	Модульна контрольна робота	20		1	10	-	-	-	-
1.10	Підсумкова семестрова контрольна робота					8	-	-	8
Усього за модулем №1		150	15	15	100	150	6	10	134

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.9 із 15	

Усього за 4 семестр	150	15	15	100	150	6	10	134
Усього за навчальною дисципліною	150	15	15	100	150	6	10	134

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, серед яких: висунення вимог, актуалізація знань (індивідуальна та групова), складання таблиць, схематизація співвідношення понять, створення та публічна демонстрація мультимедійних презентацій та ін.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Воронович Б. Узалежнення. Варшава: PARPA, 2020. – 296 с. 2. Європейська навчальна програма з профілактики: посібник із науково обґрунтованої профілактики вживання психоактивних речовин для тих, хто ухвалює рішення, впливає на громадську думку та розробляє політику. - Лісабон: Європейський моніторинговий центр з наркотиків та наркотичної залежності, 2019. – 136 с.

3.2.2. Герасим Г., Герус О., Клос Л., Кліманська М., Кліманська Л., Савка В., Сіреславський Я. Споживання алкогольних напоїв як соціальна проблема: створення стратегії протидії алкоголізму у Львівській області. Монографія / За наук. ред. Л.Д. Кліманської., В.Є.Савки. Львів: ВД «Панорама», 2020. - 154 с.

3.2.3. Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ "Медицина", 2015. — 512 с.

3.2.4. Капталан Н. М. Залежна поведінка особистості як проблема сучасної психології // Психологія та соціальна робота. - Вип. 1 (51). - 2020. - С.102 – 112. 6. Ліщинська О.А. Модель формування адиктивного потенціалу особистості // Практична психологія та соціальна робота. - № 3. – 2013. - С. 1-9.

3.2.5. Литвинчук Л. М. Психологія реабілітації наркозалежних осіб : монографія / Л. М. Литвинчук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 363 с.

Допоміжна література

3.2.5. Українське Лонгітюдне Дослідження Ukrainian Longitudinal Study (ULS) : Методичні рекомендації. з використання психодіагностичних інструментів першої хвилі дослідж. / [Максименко С.Д., Даниленко Г.М., Лінський І.В., Литвинчук Л.М. та ін.]; НАПН України, Ін-т психології ім. Г.С.Костюка ; НАМН України, ДУ Ін-т охорони здоров'я дітей та підлітків, ДУ Ін-т неврології психіатрії

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.10 із 15	

та наркології ; МВС України, Харків. нац. ун-т. внутр. Справ ; Ун-т Вейна. – Київ-Харків, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, 2019. – 68 с.

3.2.6. Козловська Т., Кудряшова Т. Соціально-психологічні та соціально-економічні аспекти формування хімічної залежності у сучасної молоді // Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. - 2021. - №5. - С.94-100

3.2.7 Михайлишин У.Б. Основні підходи до дослідження залежної поведінки // Psychological sciences trends of modern science and practice. - С.540-543

3.2.8. Звіт щодо наркотичної та алкогольної ситуації в Україні за 2021 рік (за даними 2020 року). Київ.: Б.в., 2021
<https://www.emcdda.europa.eu/system/files/attachments/14398/danizvitu-2021-2020-rik-national-report-ukraine-original.pdf>

3.2.9. Климанська Л.Д., Климанська М.Б., Савка В.Є. Потенціал соціальної реклами в регулюванні проблем суспільства (на прикладі соціальної реклами в регулюванні проблеми надмірного вживання алкоголю) // Науковий журнал «Габітус» - 2021. – Вип.27. - С.9-16.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Репозитарій кафедри авіаційної психології:
[Http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109](http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109)

3.3.2. Психологічний словник. Режим доступу:
elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	1 семестр	1 семестр
	Модуль 1	Модуль 1
Виконання завдань на практичних заняттях	10б.×1 = 10	-
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	10б.×2 = 20	15б.×2 = 30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.11 із 15	

<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>18 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Виконання підсумкової семестрової контрольної роботи	-	30
Усього за модулем №1	60	60
Екзамен	40	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (див. Додаток).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.12 із 15	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробни				
Узгоджен				
Узгоджен				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.13 із 15	

Додаток

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою (рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-24	25-25	25-26	26-26	27-27	27-27	28-28	28-28	29-29	30-30	30-30	31-31	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.14 із 15	

29	30	31	31	32	33	34	34	35	36	37	37	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія співзалежних стосунків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 02-2022
		Стор.15 із 15	

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)